

- комплексний підхід (поєднання різних методів);
- використання як одиничних показників, так і відносних;
- застосування інтегральної оцінки;
- графічна інтерпретація результатів;
- порівняння з найближчими конкурентами;
- визначення стратегічної поведінки підприємства.

Література

1. Бабина О. Є. Потенціал як системна економічна категорія / О. Є. Бабина // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2011. — № 36. — С. 23—26.

2. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Н. А. Дробитько, О. С. Голловко. — Харьков: ХГЭУ — Торнадо, 2003. — С. 97—121.

3. Пожуев О. В. Оцінка конкурентоспроможності потенціалу суб'єктів господарювання, методи його оцінювання / О. В. Пожуев // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 5, Т. 2.

4. Пожуев О. Т. Сучасні методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства / О. Т. Пожуев // Гуманітарний вісник ЗДІА. — 2011. — № 44. — С. 193—196.

5. Салавеліс Д. Є. До питання визначення конкурентоспроможності потенціалу підприємства / Д. Є. Салавеліс // Вісник Хмельницького національного університету. — 2009. — № 6, Т. 3. — С. 282—283.

6. Сачинська Л. В. Формування конкурентоспроможності потенціалу підприємства та його оцінка / Л. В. Сачинська, О. В. Бедін // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». — 2012. Випуск 9 (33). — Ч. 3.

Солов'янчик І. В.

(юридичний факультет, IV курс)

РЕЖИМ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ ЯК НОВЕЛА ГОСПОДАРЬСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

В липні 2012 року в процесуальному законодавстві України з'явився новий інститут — можливість участі у судовому процесі в режимі відеоконференції.

Введення даних норм обґрунтовувалося тим, що процедура судочинства має забезпечувати не тільки неупереджений та справедливий розгляд справи судом, але й оперативність такого роз-

гляду, яка може бути досягнута, насамперед, шляхом технічної модернізації судового процесу [5].

На сьогодні, за даними Державної судової адміністрації України, необхідним технічним та програмним обладнанням забезпечено 145 місцевих загальних судів та 27 апеляційних загальних судів [4]. Тобто, незважаючи на одночасне введення режиму відеоконференції в усю систему судів загальної юрисдикції, зараз в жодному господарському суді її не впроваджено. Єдиним можливим шляхом реалізації такого права в господарському судочинстві є подання клопотання із зазначенням в ньому одного із загальних судів, перелік яких зазначений на офіційному сайті Державної судової адміністрації України, в якому і буде проходити розгляд. Проте, зважаючи на завантаженість як загальних, так і господарських судів, зважаючи на значні відмінності процесу розгляду справ, таке вирішення даного питання є достатньо незручним.

В Україні існує реальна практика розгляду господарської справи в режимі відеоконференції, проте в третейському суді. Постійно діючий третейський суд при Асоціації «Українська третейська спілка» розглянув позов фірми «Інтерон» до підприємства «Укрпривінвест». Позов був поданий електронною поштою і підписаний електронним цифровим підписом. Так само в електронному вигляді були отримані відзив на позов та необхідні докази. Діловодство по справі провадилось в електронному вигляді: ухвали про порушення провадження, про призначення засідання надсилалися сторонам електронною поштою з цифровим підписом суддів. Саме судові засідання проходило в режимі відеоконференції. Рішення по даній справі набрало законної сили і є обов'язковим до виконання відповідно до законодавства України [6].

Хоча дана справа стала резонансною, стовідсотково говорити про необхідність саме такого способу розгляду господарських справ зарано. Адже реалізація нормативно закріплених норм призвела до виникнення труднощів. Якщо враховувати лише процесуальні проблеми, оминаючи технічні та матеріальні, то їх можна окреслити таким чином:

1) Обмеження процесуальних прав учасника, який бере участь у судовому процесі в режимі відеоконференції. Невирішеним залишається питання можливості та способів подавати докази, письмові пояснення, заявляти відводи, які відповідно до ст. 20 ГПК України можуть подаватися виключно в письмовій формі, якщо така необхідність виникне під час розгляду справи.

2) Неможливість ідентифікації учасника, який бере участь у судовому процесі в режимі відеоконференції. У підготовчій час-

тині судового засідання суддя встановлює осіб, які з'явилися у судові засідання та перевіряє повноваження представників. Однак як ідентифікувати особу, що є стороною у справі, чи її представника, якщо вони не присутні у залі судового засідання, а беруть участь у ньому шляхом відеоконференції, — залишається незрозумілим.

Доцільність введення режиму відеоконференції обґрунтовувалося позитивним зарубіжним досвідом. Проте його використання в зарубіжних країнах в основному здійснюється або в кримінальному процесі, або під час третейського розгляду чи медіації. Зокрема у Великій Британії відеоконференція застосовується для отримання показань свідка з-за кордону в кримінальному процесі при розслідуванні обмеженого кола найбільш тяжких злочинів [3, С. 62] або за наявності ризику екстрадиції до іншої держави [1, С. 105].

Зважаючи на ці проблеми, виникає закономірне питання, чи є на даному етапі необхідним введення режиму відеоконференції в господарському процесі. Чи не доцільніше, наприклад, врахувати досвід Італії, яка як доповнення до традиційної системи судочинства ввела «електронне цивільне судочинство» для цивільних та арбітражних, тобто господарських, справ. Дана система передбачає:

- електронне заповнення позовних документів;
- віртуальні консультації;
- електронні запити та надання електронних копій;
- можливість використання певної електронної адреси, на якій зовнішні користувачі можуть отримувати інформацію з канцелярії або від юристів [2].

Саме введення подібної системи для господарських судів України призведе до економії робочого часу співробітників суду та канцелярії, заощадження витрат на друк документів. І лише після введення та налагодження даного процесу можна буде говорити про можливий та насправді дієвий механізм відеоконференції. Адже комп'ютеризація та технічне оснащення є, безумовно, прогресивним для судової системи України, проте для досягнення максимального ефекту здійснюватися вони мають послідовно.

Література

1. Білоус В.В. Інноваційні напрямки інформатизації судочинства // Теорія та практика судової експертизи та криміналістики. — 2011. — Випуск 11. — С. 97—106.

2. Доменіко Рінальді. Електронне цивільне судочинство в Італії // Правовий портал [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://pravodom.com/kriminalstika/74/1178>.

3. Михальчук Т.В. Використання інформації, отриманої телекомунікаційним шляхом, у розслідуванні злочинів: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. — 2009. — 222 с.

4. Офіційний сайт Державної судової адміністрації України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://court.gov.ua/dsa/>.

5. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо участі у судовому засіданні у режимі відеоконференції».

6. Українська третейська спілка. Нове правосуддя. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://sud-ua.com/2009/12/29/nove-prvosuddya/>.

Стрільчук Ю. І.

(кредитно-економічний ф-т, III курс)

ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Споживче кредитування відіграє значну ролу у забезпеченні соціальних потреб населення. Його розвиток спричиняє певні зрушення в економіці, які можуть справляти різний ефект. Саме тому дослідження даного виду кредиту є актуальним в сучасних умовах.

Споживчий кредит — це кошти, що надаються кредитором (банком чи іншою фінансовою установою) споживачеві на придбання продукції [1]. Банківський споживчий кредит — це кредит, що надається банком фізичній особі для задоволення споживчих потреб.

На частку споживчих кредитів, наданих населенню вітчизняними банками, припадає 28,8 % у загальному обсязі кредитування станом на 01.03.2013 р. [2]. За цільовим використанням кредити надаються банками населенню на поточні потреби, на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості. Станом на 01.03.2013 р. найбільша частка припадає на кредити на поточні потреби (68 %) [2]. В сучасних умовах споживче кредитування населення в Україні тяжіє до короткострокових кредитів. Це пов'язано з дефіцитом довгострокових ресурсів, збільшенням процентного ризику, кредитного ризику, високими відсотковими ставками, а також зі зниженням попиту на кредити з боку суб'єктів господарювання у зв'язку з несприятливим інвестиційним кліматом.